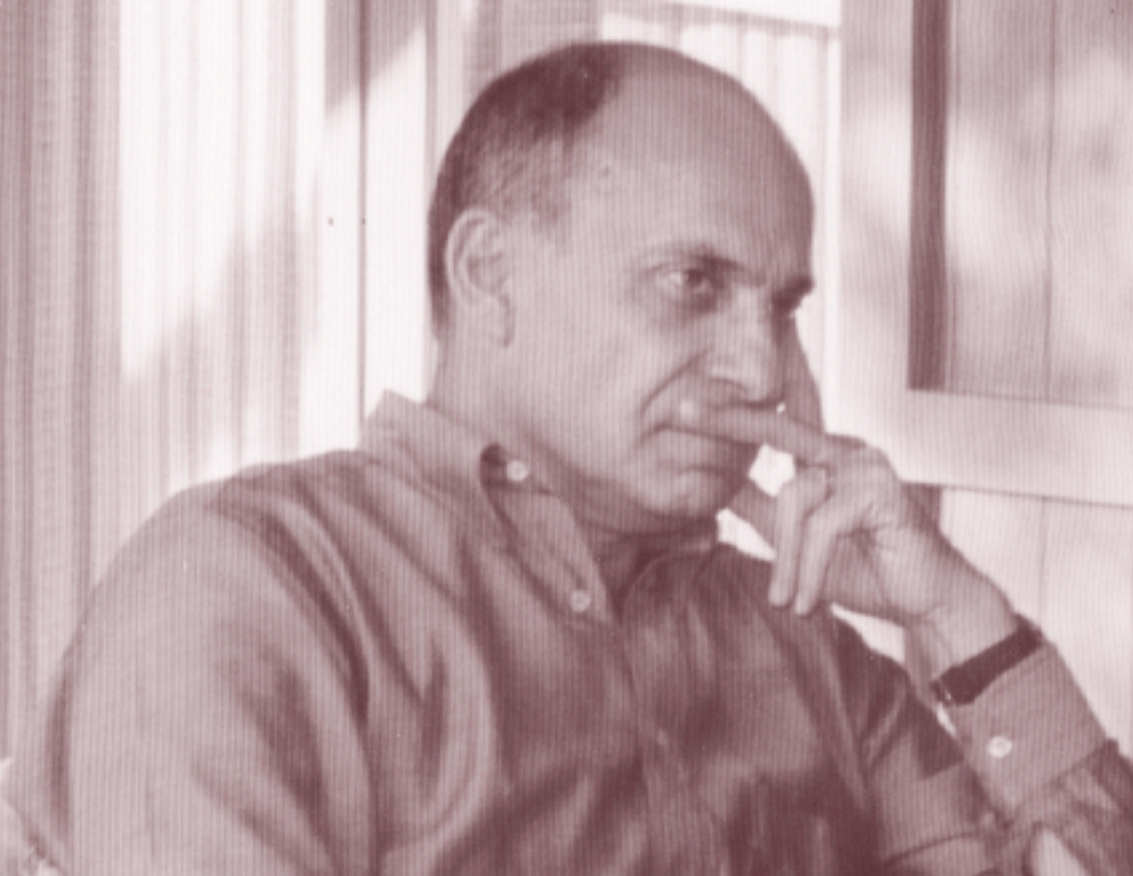

HOMENATGE A
PERE ESTEVE

PERE ESTEVE, L'AMIC

Les persones passen i les idees queden. El matí que ens va deixar en Pere encara és proper, encara fa estremir de tristesa i enyor recordar-ne el moment que ens van donar la notícia. Una notícia, d'altra banda, temuda i esperada, perquè tots sabíem que, contràriament a la seva vida, en Pere lluitava contra un enemic imbatible.

Pere Esteve i Abad ja era un polític brillant quan va arribar a Esquerra. Un home d'oratória directa, amb un discurs entenedor, poc amic de les ambigüitats polítiques, que es feia entendre. Un home de profundes conviccions que feia de la coherència personal, un principi irrenunciable. I així va ser com, fins i tot quan els càrrecs s'acumulaven i les circumstàncies el podien haver acomodats, va trencar amb el seu entorn per salvar el seu compromís.

Un compromís amb la gent, amb el país, per damunt de tot. Un compromís que va fermar amb nosaltres i que vam rebre amb gran orgull i satisfacció. Una aposta de futur que, tanmateix, no el va deixar vacil·lar ni quan era conseller de Comerç i en va dimitir del càrrec per causa de la seva malaltia. Un altre acte de valentia que parlava, per si sol, de la talla humana d'en Pere.

La seva militància, més enllà de les sigles, per fer una Catalunya més forta, més lliure, la va saber desenvolupar des de la tenacitat, la vocació, la responsabilitat que tot polític hauria de tenir per principis irrenunciables. Perquè en Pere, més que un amic, més que un analista, més que un enginyer, era un senyor de la política.

Josep-Lluís Carod-Rovira
President

ELS ORIGENS: LA BOQUERIA

En Pere Esteve i Abad va néixer el dia de Sant Esteve de 1942. Fou el mitjà de tres germans. Els seus pares, en Pere i la Matilde, un barceloní i una aragonesa, tenien una parada en el popular mercat de la Boqueria, a la Rambla de Barcelona.

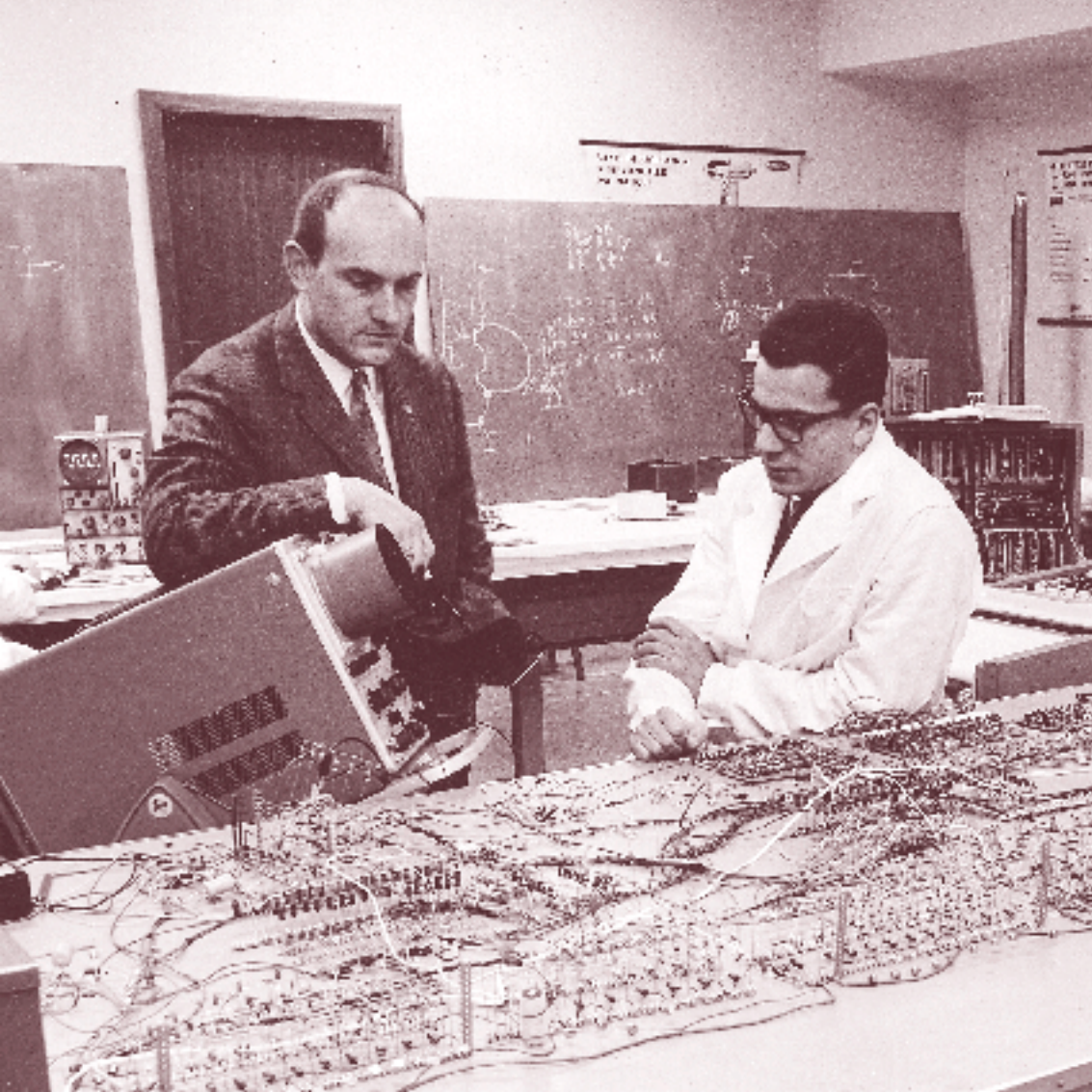
Va viure la seva infantesa i la seva joventut al carrer de la Junta de Comerç, al barri del Raval i va fer la primària entre l'Acadèmia de la Boqueria i la Salle Comtal, on va acabar el batxillerat.

La vida d'un senzill noi del Raval; així foren la seva infantesa i joventut: ajudava els pares a la parada del Mercat, mentre avançava en els seus estudis. Fou també el temps de descobrir les seves aficions: el futbol, la natació i l'atletisme.

Uns temps feliços malgrat que, en paraules seves, «a l'entorn, tot era força gris i trist». Una grisor i una tristesa, però, que no se li va arribar a ficar a dins, sinó al contrari: al cor de Ciutat Vella hi creixia i s'hi formava un personatge inquiet i encuriósit per tot.

“A vegades el polític es mira massa el melic, i fa massa cas de xifres, dades i estadístiques. Això és important, però no és suficient. El que cal és ben senzill: sortir al carrer, passejar, conèixer i parlar amb la gent. Ciutat Vella —que és el meu origen— ofereix un mosaic humà i és, per si sol, tot un món del qual podem aprendre moltes coses. Un món i un espai que fa cert aquell axioma segons el qual les respostes als grans reptes de futur —socials, econòmics, polítics— sovint es troben aquí, a la cantonada.”

Matilde Abad i Pere Esteve a la parada familiar de la Boqueria (circa 1945)

UN ENGINYER INNOVADOR

Tot i dubtar entre els estudis de ciències i els de lletres, en Pere Esteve es va acabar decantant finalment per l'enginyeria i l'electrònica, de les quals es va acabar apassionant.

Va estudiar a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Barcelona i es va especialitzar en els sistemes digitals. Al llarg dels seus estudis, va dedicar dos anys a dissenyar un dels primers ordinadors fet amb transistors de l'Estat, una màquina que durant anys va estar funcionant a Europa i els Estats Units.

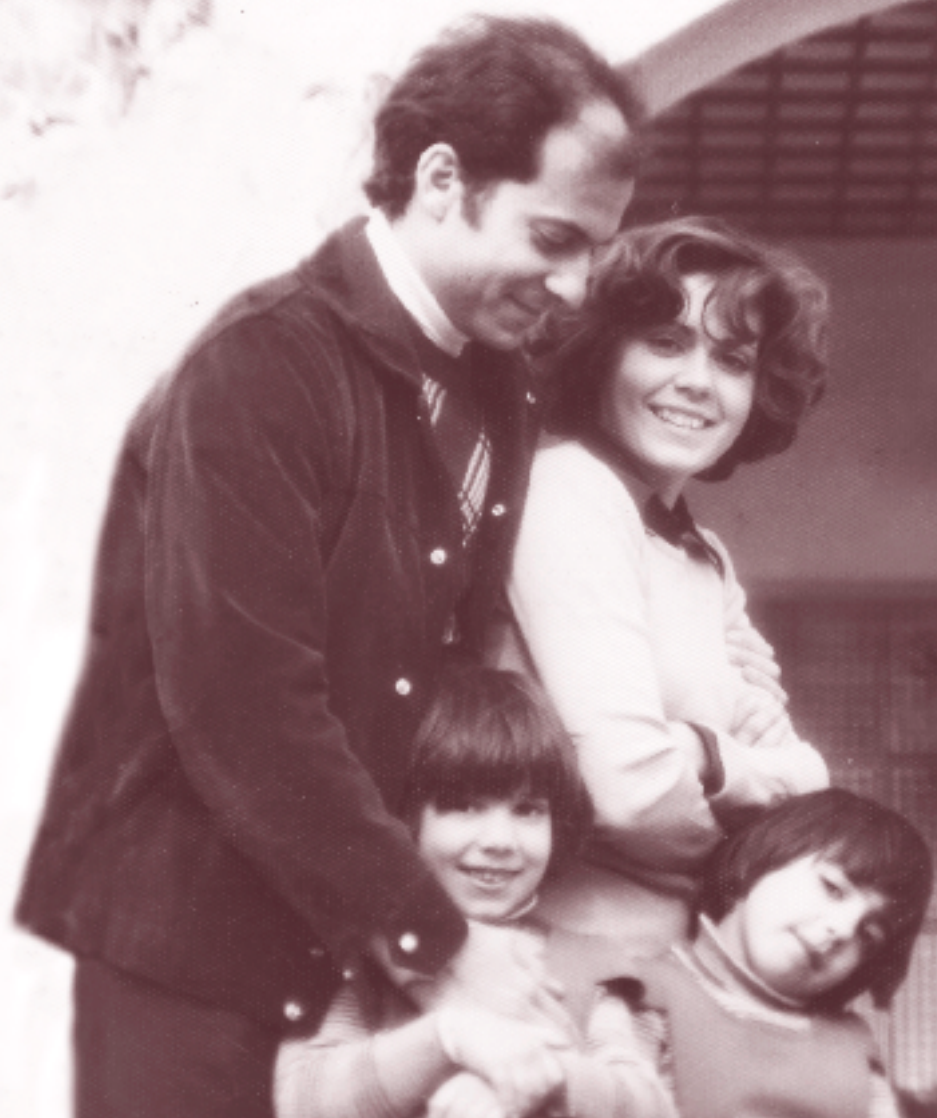
Fou a la Universitat on va començar a tastar la política, participant en els moviments democràtics d'estudiants, integrant-se en diversos grups de joves i en moviments cristians, com la JEC (1965-1968).

La seva tasca professional i com a enginyer, però, va perdurar en el temps. Així, a més de professor d'electrònica i automàtica a l'Escola d'Enginyers, Pere Esteve va presidir l'Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya i fou fundador i president de l'Institut Català de Tecnologia (ICT) i de l'Institut Català d'Inspecció i Control Tècnic (ICICT).

Director i gerent d'una indústria electrònica, professionalment va evolucionar fins a esdevenir un destacat consultor d'empreses.

“Escolteu: si alguna cosa ha enderrocant civilitzacions o institucions ha estat la seva feblesa. Per això la fortalesa d'un projecte és més important que l'aspecte personal.”

Gabriel Ferrater i Pere Esteve a la universitat (circa 1965)

TIANA, PUNT DE REFERÈNCIA

Un petit poble del Maresme, Tiana, al qual la seva família anava a estiuejar, va acabar esdevenint el seu lloc de residència. Tianenc d'adopció, doncs, des de principis dels setanta quan va decidir d'anar-hi a viure-hi.

Allí hi va conèixer la seva dona, la Montserrat, amb la qual tindria tres fills: la Mar, la Marta i el Pere, testimonis de la seva voluntat de servei al país i d'una activa militància política que de manera pública s'iniciaria en aquell poble del Maresme.

Tiana ha estat per a Pere Esteve, l'epicentre de la seva vida familiar i espai de reflexió i repòs. Molt implicat en la vida local, era fàcil veure'l fent llargues passejades amb la seva dona o jugant al tennis amb els amics.

Primer els fills i després els néts disfrutaven de la companyia i les atencions d'un home apassionat, a més de pel país, per la música clàssica, la fotografia o la lectura.

El grup prepolític Amics de Tiana, del qual fou membre actiu entre 1974 i 1975, obriria la porta de la seva militància política que el va portar a ser regidor d'aquell ajuntament maresmenc.

“A final dels setanta i principi dels vuitanta els polítics anaven un pas per davant de la societat i les propostes que en sortien eren més agosarades. I això succeïa malgrat que, objectivament, aquell era un moment de més risc.”

Pere Esteve i Montserrat Ràfols amb les seves filles Mar i Marta (circa 1975)

LA MILITÀNCIA NACIONALISTA

Des de la seva entrada a Convergència Democràtica de Catalunya, el 1976, i fins a la seva mort, en Pere Esteve ja no abandonaria mai més l'activitat política. De primer combinant-ho amb la seva activitat professional, i a partir del 1992 de manera exclusiva.

A CDC exercí diverses responsabilitats orgàniques: conseller nacional, membre del Comitè Executiu Nacional, portaveu i, finalment, secretari general (1996 -2000) càrrec que deixà un cop acomplerta la missió encomanada de resoldre el relleu de Jordi Pujol en el lideratge del partit.

En deixar la secretaria general, va presidir la Fundació Ramon Trias Fargas fins el 2002.

La seva trajectòria política és va traduir també en una trajectòria institucional amb CiU

en concórrer a diverses conteses electorals. A més de regidor a Tiana entre el 1979 i el 1985, Pere Esteve fou diputat al Parlament de Catalunya entre el 1992 i el 1995, i diputat al Parlament Europeu del 1999 al 2002.

“El millor és una barreja d'idealisme i de pragmatisme. El polític ha de tenir ideals, ha de tenir conviccions, però, alhora, ha de tenir la capacitat i l'habilitat per actuar conforme als esmentats ideals. O, dit d'una altra manera: no podem deixar de lligar valors com els de la justícia o el de la llibertat amb d'altres com el de l'eficàcia. És més, la política adquireix sentit en fer compatibles l'idealisme amb el pragmatisme, la utopia amb la realitat.”

Pere Esteve i Jordi Pujol a l'11è Congrés Nacional de CDC (2000)

DE LA DECLARACIÓ DE BARCELONA AL PARLAMENT EUROPEU

El 17 de juliol de 1998 Pere Esteve (CiU), Xabier Arzalluz (PNV) i Xosé Manuel Beiras (BNG) signaven solemnement la Declaració de Barcelona, un dels llegats més destacats d'Esteve a la política catalana i estatal, que li atorgà a més, una rellevància pública que ja no va abandonar.

La Declaració de Barcelona, fruit d'un procés d'anàlisi i reflexió de Pere Esteve, reprenia l'esperit de la Triple Aliança de 1923 o la Gauleuzca de 1933, tornant a posar a l'agenda política la demanda de reconeixement de la plurinacionalitat de l'Estat espanyol.

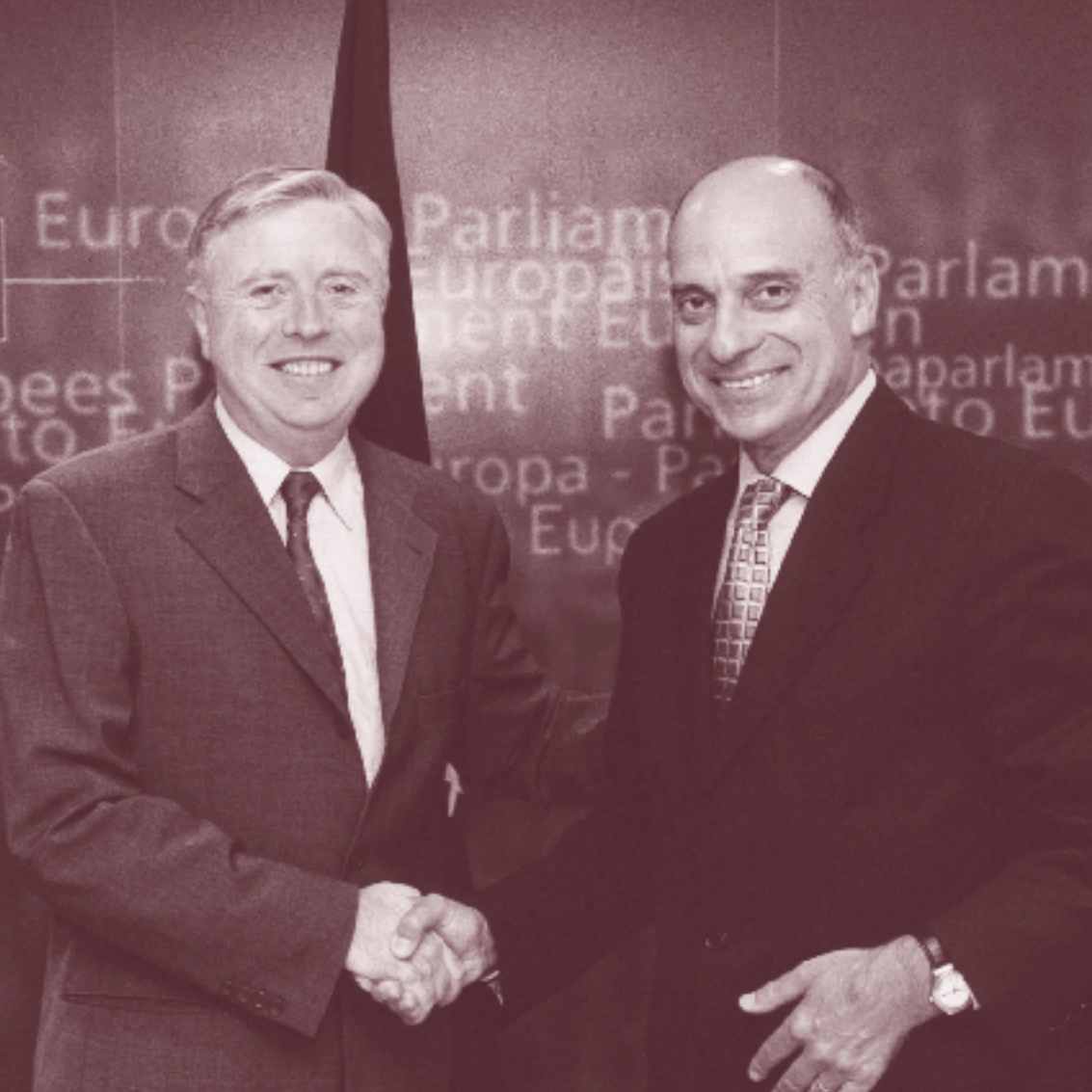
La Declaració de Barcelona, a més, constituïa un espai permanent de relació entre les tres forces polítiques signants, constatava com a irresolt el reconeixement nacional de Catalunya, País Basc i Galícia i es proposava difondre una nova cultura política arreu, que afavorís les condicions per a aquest reconeixement.

En coherència amb aquesta forta aposta personal Pere Esteve va decidir exercir d'eurodiputat. Al Parlament Europeu va difondre les idees de la Declaració i va promoure la creació d'un Intergrup de Nacions sense Estat.

Europa, a més, li va donar la oportunitat —mitjançant l'elaboració de l'«Informe Esteve» sobre política euromediterrània— de tractar a fons sobre una realitat, la de les dues ribes de la Mediterrània, on conflueixen dos paradigmes, claus també per al futur de Catalunya: diversitat i immigració.

“ Parlem de la necessitat d'assumir nous criteris de valoració de la realitat social diferents dels difosos secularment. Nous criteris que afirmen que la identitat és font de diversitat i de riquesa i que el pacte, la llei comuna, és la coordinació. Parlem doncs d'assumir que la pluralitat i les diferències són trets positius per si mateixos. De tot això i molt més parlem quan ens referim a una nova cultura política. ”

Beiras, Esteve i Arzalluz signant la Declaració de Barcelona (1998)

ESTRATÈGIA PER A CATALUNYA

Pere Esteve també era un polític de papers. Papers amb apunts de reflexions polítiques, amb propostes estratègiques, amb textos de futurs articles, idees, conferències... Papers que eren el reflex d'un polític — ideòleg i estratèga — que combinà l'acció amb la reflexió. Fruit de la seva alta capacitat d'anàlisi en són els nombrosos articles i les conferències que fer.

Cal destacar especialment el seu llibre *Estratègia per Catalunya*, publicat el 2001, fruit del que considerava un afebliment dels continguts del debat polític, però, sobretot, fruit de la convicció que a Catalunya li calia una estratègia nacional al servei d'objectius polítics compartits, més enllà de les lluites partidàries.

El mig i el llarg termini eren l'horitzó en el qual va enfocar Pere Esteve, no només les seves propostes polítiques, sinó també, la seva trajectòria al servei del país.

Nova cultura política, reconeixement, sobirania compartida, convivència, centralitat, complicitat, diàleg... són alguns dels conceptes amb què treballava més sovint i que són una constant en els seus textos.

☞☞ *Cal fer una aposta clara per formular el màxim d'acords possible. Som plenament conscients de la força que tenen consensos del 70, 80 o 90 per cent, quan algú discuteix la força de consensos del 51 per cent al Quebec o al País Basc? Més que no pas en la via parlamentària, potser hauríem de pensar no només en una entesa entre els partits polítics, sinó també en una simbiosi entre partits polítics i societat civil. Es tractaria de trobar una complicitat cívico-política al voltant dels nous objectius nacionals en què fossin possibles acords amplis.* ☹☹

El president del Parlament Europeu Pat Cox i Pere Esteve (2000)

catalunya 2003

Pere Esteve

"Tindrem un bon Estatut,
si al damunt hi som tots"

SACSEJANT EL PAÍS: DE CATALUNYA 2003 A ERC

El 25 de setembre de 2002 Pere Esteve va dimitir de tots els càrrecs a CiU (eurodiputat i president de la Fundació Ramon Trias Fargas) i va abandonar la militància a CDC, per les discrepàncies cada vegada més fortes que mantenia amb la seva formació política, especialment amb l'acostament que CiU havia fet al PP en aquells anys.

Dos mesos més tard, juntament amb altres promotors, va fundar l'associació Catalunya 2003 amb l'objectiu de sacsejar el país i per mobilitzar-lo en contra d'una política centralitzadora que havia afeblit la política catalana.

Catalunya 2003 va organitzar un seguit d'actes que van culminar al Petit Palau el 5 de novembre del 2004 en una mobilització ciutadana per la sobirania i el finançament on es va proclamar la Declaració del Palau.

Catalunya 2003 va fer un pacte polític i electoral amb ERC per la qual cosa va concòrrer a les seves llistes en les eleccions al Parlament de Catalunya del novembre de 2003, fruit del qual Pere Esteve fou escollit diputat.

El desembre del 2003, era nomenat conseller de Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat del nou Govern tripartit, responsabilitat de la qual va dimitir l'octubre de 2004 per motius de salut.

“Ara que és l'hora de compartir i de la interdependència, Catalunya té l'avantatge que sap compartir i que no ha fet altra cosa en la seva història que ser interdependent. Ara que al món es parla i reconeix per primer cop el poder de la identitat, resulta que aquesta cultura política ja ha estat assajada pel poble de Catalunya.”

Acte de Catalunya 2003, per la sobirania i el finançament, al Petit Palau (2004)

EL POLÍTIC ENGINYER

En Pere Esteve moria, després d'una llarga malaltia, el 10 de juny de 2005, a la seva casa de Tiana, envoltat de la seva gent. Desapareixia un analista precís i valent. Un home de conviccions fortes, profundes, defensades sempre amb gran fermesa i amb gran tenacitat. Un treballador infatigable.

Possiblement per la seva formació com a enginyer, el pensament i l'acció encaixaven perfectament en la seva personalitat. Un polític pel fet que no buscava un rendiment immediat dels seus plantejaments. La seva formació com a enginyer potser explicaria a vegades la forma d'actuar de la seva persona, la seva pròpia coherència interna, la seva pròpia metodologia per organitzar les coses, la seva capacitat d'organització des de molts punts de vista, la seva capacitat d'estratègia.

Combinant, doncs, idealisme i pragmatisme, i amb el diàleg i la voluntat d'acord com a constants, en Pere Esteve —inquiet, dinàmic, treballador— tancava una trajectòria políticament i personalment molt fructífera per al país.

Va assumir reptes polítics difícils en els quals va reeixir, fins que la malaltia el va vèncer.

“Destacaria dues coses d'exercir de polític. La primera és la riquesa i el privilegi que suposa relacionar-te contínuament amb persones; el fet de dialogar i discutir amb elles; algunes amb pensaments afins, altres diferents, però sempre amb voluntat d'intercanvi i de comunicació. La segona és la possibilitat de veure com, amb els projectes polítics que col·lectivament impulsem, contribuïm a transformar a millor el nostre país i la nostra societat.”

Pere Esteve pren possessió del càrrec de conseller davant el president Maragall (2003)

HOMENATGE A
PERE ESTEVE

13 D'OCTUBRE DE 2005
BARCELONA

FUNDACIÓ

JOSEP IRLA